

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 347/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ampumaharjoittelun edellytyksien turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Essayahin / kd ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 347/2022 vp:

Miten hallitus aikoo turvata reserviläisjärjestöjen riittävät edellytykset ampumaharjoitteluun kaikkialla Suomessa ampumaratojen ympäristönormien muuttuessa lyijyä sisältävien patruunoiden käyttörajoitusten myötä ja

aikooko hallitus ohjeistaa ympäristöministeriön kautta paikallisten ampumaratojen ympäristölupien hakuprosesseja ja yhtenäistää paikallisten ympäristöviranomaisten tulkintoja ampumaratojen ympäristöluvissa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Ampumaratojen lupa- ja ilmoitusmenettelyt toteutetaan ympäristönsuojelulain sääntelyä noudattaen, ja toiminnasta aiheutuvia ympäristöhaittoja selvitetään ja arvioidaan etukäteen, jotta muun muassa ihmisten terveys, ympäristön yleinen viihtyvyys, kohtuuttoman rasituksen välttäminen naapurustolle ja ympäröivä luonto voidaan turvata. Ampumaradat edellyttävät ympäristölupaa (yli 10 000 laukausta) tai ilmoituspäätöstä (alle 10 000 laukausta), ja toimivaltainen viranomaisen molempien menettelyjen kohdalla on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Puolustusvoimien ampumaratojen ympäristölupamenettelyistä vastaavat aluehallintovirastot.

Ampumaratojen ympäristölupa- ja ilmoitusmenettelyjen edellytykset ovat ympäristönsuojelulaissa, ja niistä vastaavat kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset toimivat virkavastuulla ja yhdenvertaisuuden periaatetta noudattaen. Ei ole estettä uusien ampumaratojen perustamiselle, kun ampumaradan ympäristölupa- tai ilmoituspäätöstä edellyttävä hakemus on laadittu asianmukaisesti ja luvan tai ilmoituspäätöksen myöntämisen edellytykset täyttyvät. On huomioitava, että ampumaurheilu on yksi toiminta muiden joukossa ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilla on vastuullaan lukuisia muiden toimialojen viranomaistehtäviä, joiden lupa- ja muita hyväksymismenettelyjä on kohdeltava tasapuolisesti.

Jokaisella kunnalla on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, joka vastaa kuntansa alueella lainsäädännössä sille säädetyistä ympäristötehtävistä. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten

antamien eri toimialojen ympäristölupapäätösten sisältö voi vaihdella sen mukaan, mikä on ampumaradan sijainti, sen läheisyydessä olevat luontoarvot tai naapureiden altistuminen häiriöille kuten melulle, mahdolliset vesistöalueet ja muut ympäristöolosuhteet. Kunnilla on vahva itsehallinto, ja ympäristöministeriöllä ei ole suoraa ohjaussuhdetta yksittäisen kunnan ympäristönsuojelutehtäviin.

Ampumaratojen ympäristölupaa koskeva opas toiminnanharjoittajille sekä lupa- ja valvontaviranomaisille on julkaistu vuonna 2012, ja ohjetta päivitetään parhaillaan ympäristöministeriössä. Ampumaratojen ympäristölupamenettelyn yhdenmukaistamiseksi, helpottamiseksi ja kehittämiseksi on meneillään vuonna 2020 alkanut toiminnanharjoittajavetoinen hanke, jota koordinoi Suomen Ampumaurheiluliitto.

Lyijy on ihmisille ja ympäristölle myrkyllinen raskasmetalli, joka vaikuttaa haitallisesti esimerkiksi munuaisiin, keskushermostoon ja lisääntymiseen. Toisin kuin monille muille haitallisille aineille, lyijyaltistukselle ei ole pystytty osoittamaan turvallista alarajaa. Lapset ovat erittäin alttiita näille haitallisille vaikutuksille. Lyijyn tiedetään myös aiheuttavan myrkytyksiä linnuille ja niitä saaliseläimenä käyttäville lajeille.

Lyijyhaulien käyttöä on rajoitettu kosteikkoalueilla REACH-asetuksen mukaisella rajoituksella, jonka soveltaminen alkaa helmikuussa 2023. Kosteikkoalueiden ulkopuolelle on kaavailtu lyijyhaulien ja muiden lyijypitoisten ammusten myynnin ja käytön kieltä metsästyksessä sekä urheilu- ja muussa ulkona tapahtuvassa ammunnessa. EU:n kemikaaliviraston komiteoiden kommentit rajoitusehdotukseen saataneen kesän 2022 aikana ja ne toimitetaan Euroopan komissiolle joulukuussa 2022. Komissio toimittaa lyijykieltoa koskevan asetusehdotuksensa REACH-komitealle aikaisintaan keväällä 2023, ja käsittelyssä voi kestää vuoden loppuun saakka tai pidempään. Rajoitus ei koskisi lyijyhaulien käyttöä sotilastoiminnassa eikä myöskään muussa viranomaistoiminnassa kuten poliisin, tulliviranomaisten tai rajavalvonnan toiminnassa. Lyijyä koskevien kieltojen haasteet on tunnustettu. Suomelle olisi ongelmallista, mikäli rajoitus koskisi kategorisesti ampumaratoja, koska myös reserviläiset, poliisit ja muut joita rajoitus ei koske, harjoittelevat yleisillä tai metsästyseurojen ampumaradoilla. Reserviläisiin perustuvaa maanpuolustusta pidetään tärkeänä, ja ampumaratojen ympäristönsuojelua koskevissa kysymyksissä ympäristöministeriö tekee yhteistyötä puolustusministeriön kanssa. Euroopan unionin lyijyä koskevat kiellot ja niiden sisältö käsitellään Suomessa tavanomaisten EU-asioiden käsittelykanavien kautta eduskunnassa.

Helsingissä 14.7.2022

Ympäristö- ja ilmastoministeri Maria Ohisalo

VN/18911/2022-YM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: